

Piet VANTHEMSCHE

Voorzitter Boerenbond

Je moet het maar doen. Als kabinetschef van de minister van Landbouw werd onze Klapstoelgast ten tijde van de dioxinecrisis zowat uitgeroepen tot volksvijand nummer één van de boeren. Vorig jaar werd hem gevraagd als voorzitter van de Boerenbond hun belangen te verdedigen... Piet VANTHEMSCHE vatte de koe bij de horens en voelt zich er volkomen thuis.

‘Ik voelde me Alice in Wonderland’

Ilse VAN HALST

Piet VANTHEMSCHE mag dan vijf hoog zitten, de voorzitter van de Boerenbond sluit zich niet op in een ivoren toren. Als het alarm door het gebouw schelt voor een evacuatieoefening, neemt de kloeke West-Vlaming gezwind de trap, net als alle werknemers. Een praatje hier, een groet ginds. Hij voelt zich thuis tussen zijn mensen. „Ja, ik werk hier graag. De warmte die uitgaat van de mensen in een vrijwilligersorganisatie als de Boerenbond kende ik niet in mijn vroegere loopbaan als ambtenaar.”

– *Als voorzitter van de Boerenbond keert u terug naar de bron. U begon immers als veearts. Een vanzelfsprekende stap?*

Toch niet. Als overheidsmanager bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen had ik een controlerende functie. Nu moet ik de belangen van de boeren verdedigen. Wat sommige boeren absoluut niet zagen zitten.

Ik moest veel bijleren. Soms voelde ik me Alice in Wonderland. Vele dossiers kende ik niet, maar die kun je instuderen. Veel moeilijker is het de beweging aan te voelen. We zijn een levensbeschouwelijke middenveldbeweging. Ik ben voorzitter van de Boerenbond. Zowel van de vakbond, de Landelijke Gilden als de bedrijvenpoot.

Eerst wilde ik vertrouwd geraken met de waarden van de organisatie. De christelijke waarden zijn erg belangrijk voor ons. Ooit vroeg iemand waarom ik erover begon. Omdat de Boerenbond werkt vanuit een open christelijke visie op mens en maatschappij, zoals in ons *mission statement* staat. Dan handel je overeenkomstig. Anders moet je het schrappen en erover zwijgen.

Ik doe ook mijn best om de cultuur van de Boerenbond te leren kennen. De landbouwsector kende ik al goed, de boeren ook, maar ik was volstrekt niet vertrouwd met de dynamiek van zo'n organisatie gebaseerd op vrijwilligers. De interactie tussen leiding, werknemers en vrijwilligers is veel complexer dan ik gewend was. Als leidend ambtenaar nam ik beslissingen, en die moesten worden uitgevoerd. Punt uit. Nu moet je veel meer luisteren. Maar het is aangenaam werken. Je krijgt veel warmte terug. Als een boer me zegt: „Ik zag het niet zitten toen je voorzitter werd, maar je doet het wel *vree goe*”, doet dat deugd.

– *Hoe ziet u de toekomst van de landbouw?*

De technologie, de groei van de wereldbevolking en het klimaat zullen beslissend zijn. Lokale voedselproductie wordt absoluut noodzakelijk. Voedsel is immers geen handelswaar, maar een basisrecht. We gaan een periode tegemoet met meer voedselschaarste en hongersnood. Dan wordt het belangrijk om voldoende voedsel te produceren voor de eigen bevolking.

Daarom verzetten we ons tegen de pure liberalisering van de markten. Wereldwijd zijn er mechanismen nodig die zorgen dat de landbouw niet zal verdwijnen en het recht op voedsel afschermen tegen de markt. Op dat vlak staan we dicht bij Broederlijk Delen, Vredeseilanden en andere ontwikkelingsorganisaties.

„Voedsel is geen handelswaar, maar een basisrecht. Daarom zijn we tegen de liberalisering van de markt”

– *Nochtans waren de gevolgen van ons landbouwbeleid soms nefast voor de derde wereld.*

Onze overschotten dumpen in de derde wereld was verkeerd. Dat moeten we durven te erkennen, de negatieve gevolgen helpen te elimineren én garanties inbouwen dat dit niet meer gebeurt. Elk deel van de wereld moet wapens krijgen om de eigen landbouw te beschermen, omdat die een vitaal onderdeel vormt van de samenleving. Ja, op dit vlak zijn we anders-globalisten.

– *Boeren klagen altijd...*

Dat is zowat spreekwoordelijk geworden, maar ik vind dat niet. Het vloeit voort uit het onbegrip van de verstedelijkte maatschappij. De mensen kennen de natuur niet meer. We sturen onze kinderen op plattelandsklassen om vertrouwd te geraken met koeien en varkens. De boer is de enige die nog leeft met de seizoenen. Hij heeft niet de helft van het productieproces, dat zich buiten afspeelt, onder controle. In tegenstelling tot de industrie, waar zelfs robots de klus kunnen klaren.

De laatste tien jaar is de landbouw sterk veranderd. Vanuit de Boerenbond willen we maatschappelijk verantwoord ondernemen. Problemen op het vlak van leefmilieu pakken we aan. We spreken met organisaties zoals Natuurpunt en Gaia.

Piet Vanthemsche: ‘Toen een boer me zei: „Ik zag het niet zitten toen je voorzitter werd, maar je doet het wel *vree goe*”, deed dat enorm veel deugd.’ © Boerenbond

We zijn het oneens, maar we praten op een constructieve en respectvolle manier.

Dat boeren te veel subsidies krijgen, is nog zo'n dooddoener. Per Vlaming gaat er jaarlijks 119 euro aan subsidie naar de boeren. Ter vergelijking: aan onze GSM besteden we zo'n 315 euro. Voor die 119 euro krijgt de Vlaming zeer veilig en kwaliteitsvol voedsel tegen een zeer lage prijs. Met dat geld wordt het landschap en het platteland onderhouden, waarin we in onze vrije tijd maar al te graag wandelen en fietsen. Is 119 euro dan veel? Ik denk het niet.

– *Hoe beïnvloedt uw geloof uw doen en laten?*

Ik ben sterk overtuigd van het belang van de christelijke waarden die ingebed zitten in de werking van onze organisatie. Elke vergadering van ons hoofdbestuur begint met een gebed. Dat helpt je focussen.

Blinde belangenverdediging is uit den boze. Eigenbelang kan nooit voorop gaan. Er bestaat zoets als christelijke ethiek in de discussies over het leefmilieu en dieren-

welzijn. Neem de idee van het rentmeesterschap. We hebben de aarde gekregen en moeten daar op een verantwoorde manier mee omgaan.

Mijn waarden helpen me doorheen moeilijke tijden. Een tegenslag helpt je jezelf te relativiseren. Het werkt louterend. De dioxinecrisis was een van de zwartste periodes uit mijn leven. Ik voelde me persoonlijk aangevallen. Ik dacht dat ik erbij zou neervallen. Op een avond wachtte mijn oudste zoon me op in zijn pyjama. „Het moet ophouden. Het maakt ons gezin kapot”, zei hij. Ik schrok ontzettend, maar hij had gelijk. Toen heb ik geleerd de knop om te draaien. Ik neem mijn werk niet mee naar huis. Ik tracht gezin en werk gescheiden te houden, en dat lukt me redelijk. (*Licht*) Mijn schoondochter vindt me tijdens de week onuitstaanbaar.

Mijn gezin is erg belangrijk voor me. Terugvallen op mijn vertrouwde warme omgeving waar ik mezelf kan zijn, betekent een enorme steun. Ik werk veel en graag, maar er is meer in het leven.